

Toruń, 30 sierpnia 2026 r.

Marcin Łowicki

Rada Gminy Zławieś Wielka
Urząd Gminy w Złejwsi Wielkiej
ul. Handlowa 7
87-134 Zławieś Wielka

PETYCJA

w sprawie nagrywania i publikowania posiedzeń komisji Rady

Na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 2 ust. 1-3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, działając w interesie publicznym, wnoszę o wprowadzenie nagrywania i publikowania posiedzeń komisji Rady.

Wnioskuje o:

1. nagrywanie obrazu i dźwięku posiedzeń stałych i doraźnych komisji Rady oraz publikowanie nagrań w Internecie, z łatwym dostępem przez Biuletyn Informacji Publicznej lub stronę internetową gminy;
2. wykorzystanie w możliwie największym zakresie posiadanego już sprzętu oraz prostych rozwiązań technicznych, bez konieczności tworzenia rozbudowanego systemu transmisji;
3. publikowanie nagrań w rozsądnym terminie po posiedzeniu, z uwzględnieniem czasu niezbędnego na przygotowanie materiału do publikacji;
4. przyjęcie zasad pozwalających chronić dane osobowe i informacje prawnie chronione, w szczególności poprzez odpowiednią organizację posiedzenia, kadrowanie, minimalizację danych oraz, jeżeli jest to konieczne, anonimizację lub wyciszenie odpowiednich fragmentów nagrania;
5. w przypadku gdy nagrywanie wszystkich komisji nie jest obecnie prowadzone, rozważenie rozpoczęcia od okresu pilotażowego, po którym możliwa będzie ocena rzeczywistych kosztów, zainteresowania mieszkańców oraz ewentualnych problemów organizacyjnych;
6. uregulowanie zasad nagrywania i publikowania posiedzeń komisji w statucie gminy lub innych właściwych aktach, jeżeli będzie to niezbędne.

UZASADNIENIE

1. Jawność komisji jest elementem jawności samorządu

Art. 11b ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że działalność organów gminy jest jawna, a jawność obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji oraz wstępu na posiedzenia komisji rady gminy.

To właśnie podczas prac komisji omawiane są projekty uchwał, budżet, inwestycje, skargi mieszkańców i inne sprawy, zanim zostaną poddane pod ostateczne rozstrzygnięcie Rady. Dostęp do nagrania pozwala mieszkańcom poznać nie tylko wynik głosowania, lecz również argumenty przedstawiane podczas prac nad daną sprawą.

2. Brak ustawowego obowiązku nie oznacza zakazu nagrywania

Ustawa o samorządzie gminnym nakłada obowiązek transmitowania i utrwalania obrad rady gminy. Analogicznego obowiązku nie wprowadzono w odniesieniu do komisji. Nie oznacza to jednak, że komisji nagrywać nie można.

Art. 22 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym pozwala określić w statucie organizację wewnętrzną oraz tryb pracy organów gminy. Ustawa o dostępie do informacji publicznej w art. 18 i 19 wprost przewiduje materiały audiowizualne lub teleinformatyczne rejestrujące obrady.

3. Obywatel może rejestrować posiedzenie komisji

Rzecznik Praw Obywatelskich wskazywał, że obywatel obecny na jawnym posiedzeniu komisji rady gminy ma prawo rejestrować dźwięk i obraz obrad, a ograniczenie tego uprawnienia może wynikać wyłącznie z ustawy.

W praktyce oznacza to, że mieszkaniec może przyjść na każde jawne posiedzenie komisji i nagrywać jego przebieg własnym telefonem.

Skoro takie uprawnienie przysługuje mieszkańcowi, zasadne jest stworzenie również oficjalnego i uporządkowanego sposobu udostępniania nagrań przez samorząd.

4. Nagranie może również usprawnić dokumentowanie posiedzenia

Nagrywanie nie musi oznaczać wyłącznie nałożenia na samorząd kolejnego obowiązku.

Art. 19 ustawy o dostępie do informacji publicznej stanowi, że właściwe organy sporządzają i udostępniają protokoły lub stenogramy swoich obrad, **chyba że sporządzą i udostępnia materiały audiowizualne lub teleinformatyczne rejestrujące w pełni te obrady.**

W zakresie obowiązku wynikającego z tego przepisu pełne i udostępnione nagranie może więc zastąpić protokół lub stenogram. Może to ograniczyć czas potrzebny na dodatkowe dokumentowanie przebiegu obrad. Jeden materiał pozostaje jednocześnie dostępny dla mieszkańców, radnych, pracowników urzędu, mediów i innych zainteresowanych osób.

5. Ochrona danych wymaga odpowiedniej organizacji, a nie rezygnacji z jawności

Nagrywanie komisji musi uwzględniać ochronę danych osobowych oraz innych informacji prawnie chronionych. Nie oznacza to jednak konieczności rezygnacji z nagrywania posiedzeń.

Możliwe jest odpowiednie kadrowanie obrazu, ograniczenie odczytywania danych osobowych podczas jawnej części posiedzenia oraz anonimizowanie, wyciszanie albo pomijanie przy publikacji tych fragmentów, których publiczne udostępnienie byłoby niedopuszczalne. Publikacja nagrania po zakończeniu posiedzenia pozwala dodatkowo sprawdzić materiał przed jego udostępnieniem.

6. Nagrywanie komisji nie musi być kosztowne

Wprowadzenie nagrywania komisji nie musi oznaczać zakupu profesjonalnego systemu transmisyjnego.

Do rejestracji posiedzenia może zostać wykorzystany posiadany już przez samorząd sprzęt, a w najprostszym wariantcie nawet odpowiednio ustawiony telefon komórkowy.

Sieć Obywatelska Watchdog Polska w opublikowanym w 2026 r. narzędziowniku dotyczącym jawności komisji wskazuje przykład miasta liczącego około 300 tys. mieszkańców, w którym w 2025 r. koszt transmisji i nagrywania komisji, przy wykorzystaniu sprzętu służącego już do transmisji sesji, wynosił około **400 zł miesięcznie.**

Pokazuje to, że rzeczywiste koszty mogą być niewielkie, zwłaszcza jeżeli samorząd wykorzysta posiadaną już infrastrukturę.

7. Takie rozwiązanie funkcjonuje już na terenie Metropolii Toruńskiej

Praktycznym przykładem jest Ciechocinek, gdzie w 2026 r. publikowane są nagrania posiedzeń komisji Rady Miejskiej, w tym Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.

Oznacza to, że rozwiązanie proponowane w niniejszej petycji nie ma wyłącznie charakteru teoretycznego. Jest już stosowane przez samorząd należący do Metropolii Toruńskiej.

8. Nagrania zwiększają dostęp mieszkańców do prac samorządu

Nie każdy mieszkaniec może osobiście uczestniczyć w posiedzeniu komisji odbywającym się w godzinach pracy lub innych obowiązków. Publikowanie nagrań umożliwia zapoznanie się z przebiegiem posiedzenia w dogodnym czasie.

Nagranie pozwala również zapoznać się z argumentami i stanowiskami przedstawianymi podczas prac komisji, których nie zawsze można odtworzyć wyłącznie na podstawie protokołu.

Sposób odpowiedzi

Proszę o przekazanie informacji o sposobie rozpatrzenia petycji elektronicznie na adres e-mail wskazany w nagłówku.

Wyrażam zgodę na publikację mojego imienia i nazwiska w zakresie niezbędnym do publikacji petycji. Nie wyrażam zgody na publikację adresu zamieszkania, adresu poczty elektronicznej, numeru telefonu ani podpisu.

Z wyrazami szacunku
Marcin Łowicki

Podstawa prawna:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności art. 61 i art. 63.
<https://eli.gov.pl/eli/DU/1997/483/ogl>
- 2) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w szczególności art. 11b, art. 20 ust. 1b i art. 22, tekst jednolity: Dz.U. z 2026 r. poz. 662.
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20260000662>
- 3) Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, w szczególności art. 18 i art. 19.
<https://eli.gov.pl/eli/DU/2022/902/ogl>
- 4) Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach.
<https://eli.gov.pl/eli/DU/2018/870/ogl>

Materiały dodatkowe i pomocnicze:

- 1) Rzecznik Praw Obywatelskich - nagrywanie posiedzeń komisji rady gminy; stanowisko MSWiA i Komisji Sejmowej.
<https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-komisje-rady-gminy-nagrywanie-sejm-odpowiedz>
- 2) Sieć Obywatelska Watchdog Polska - „(Nie)jawne komisje - raport z monitoringu” (2026).
<https://siecobywatelska.pl/niejawne-komisje-raport-z-monitoringu/>
- 3) Sieć Obywatelska Watchdog Polska - „Jawne komisje - narzędziownik” (4 maja 2026 r.).
<https://siecobywatelska.pl/jawne-komisje-narzedziownik/>
- 4) Ciechocinek - archiwum zapisów posiedzeń komisji Rady Miejskiej (2026).
<https://ciechocinek.pl/category/rada-miejska/>
- 5) Rzecznik Praw Obywatelskich - „Chciał nagrywać obrady Komisji Rewizyjnej Rady Miasta - nie pozwolono mu. RPO: to naruszenie Konstytucji” (18 czerwca 2021 r.).
<https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/odmowa-nagrania-obrad-komisji-rewizyjnej-rady-miasta-interwencja-rpo>
- 6) UODO - „Nagrywanie i transmisje z posiedzeń w samorządach, a ochrona danych”.
<https://uodo.gov.pl/pl/383/3649>
- 7) UODO - informacje dotyczące analizy ryzyka, retencji i anonimizacji przy publikowaniu nagrań w BIP.
<https://uodo.gov.pl/pl/138/3013>

